

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

14.01.2020 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Investor.bg

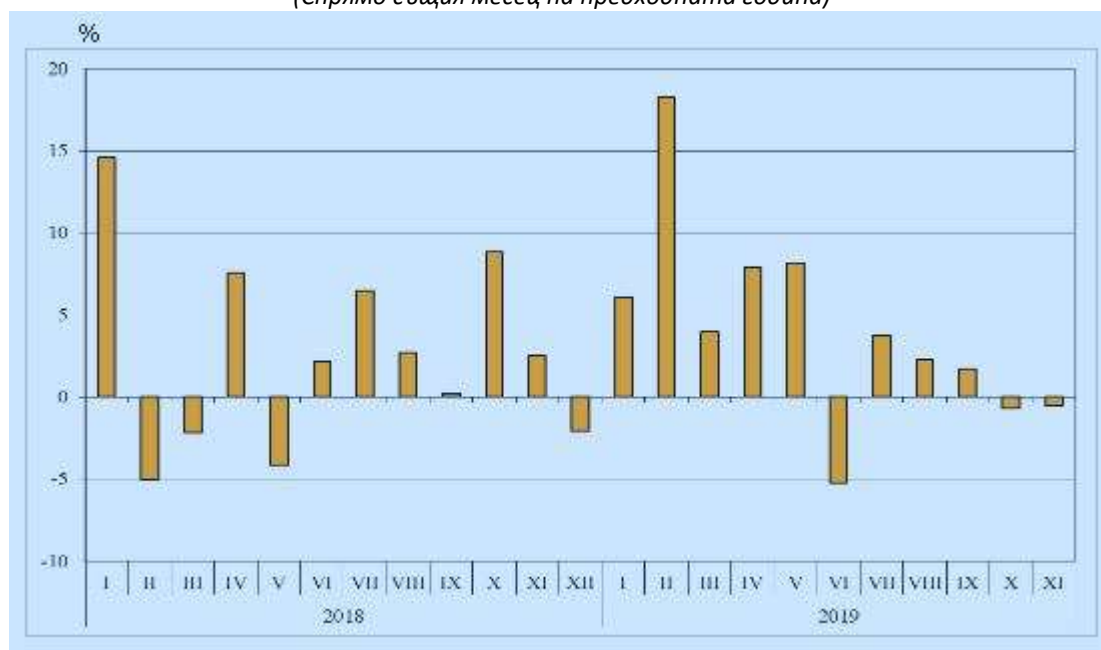
✓ Търговският дефицит на България се свива през ноември

За 11 месеца от страната са изнесени с 3,7% повече стоки в сравнение с година по-рано, а са внесени с 2,9% по-малко, отчита НСИ

Търговският дефицит на България се стеснява до 113,4 милиона лева през ноември 2019 г. от 592,8 милиона лева през същия месец година по-рано, тъй като износът е спаднал с 0,5 процента до 5,05 милиона лева, като продажбите в страни извън еврозоната намаляват със 7,5%, докато тези за ЕС се повишават 2,8 процента. Междувременно вносът спадна с 8,9 процента до 5,16 милиона лева, като спадът на покупките от държави извън ЕС, с 29,7 процента, компенсира 3,0 процента увеличение на вноса от ЕС.

От началото на годината до ноември търговският дефицит се сви до 2,566 млрд. лева от 6,179 млрд. лева за същия период на 2018 година.

Номинално изменение в стойността на износа на стоки на България през периода 2018 - 2019 година
(Спрямо същия месец на предходната година)

През периода януари - ноември 2019 г. общо в страната са внесени стоки на стойност 56,324 млрд. лв. (по цени CIF), или с 2,9% по-малко спрямо същия период на 2018 година. Само през ноември 2019 г. общият внос на стоки намалява с 8,9% на годишна база и възлиза на 5,163 млрд. лева.

Номинално изменение в стойността на вноса на стоки на България през периода 2018 - 2019 година
(Спрямо същия месец на предходната година)

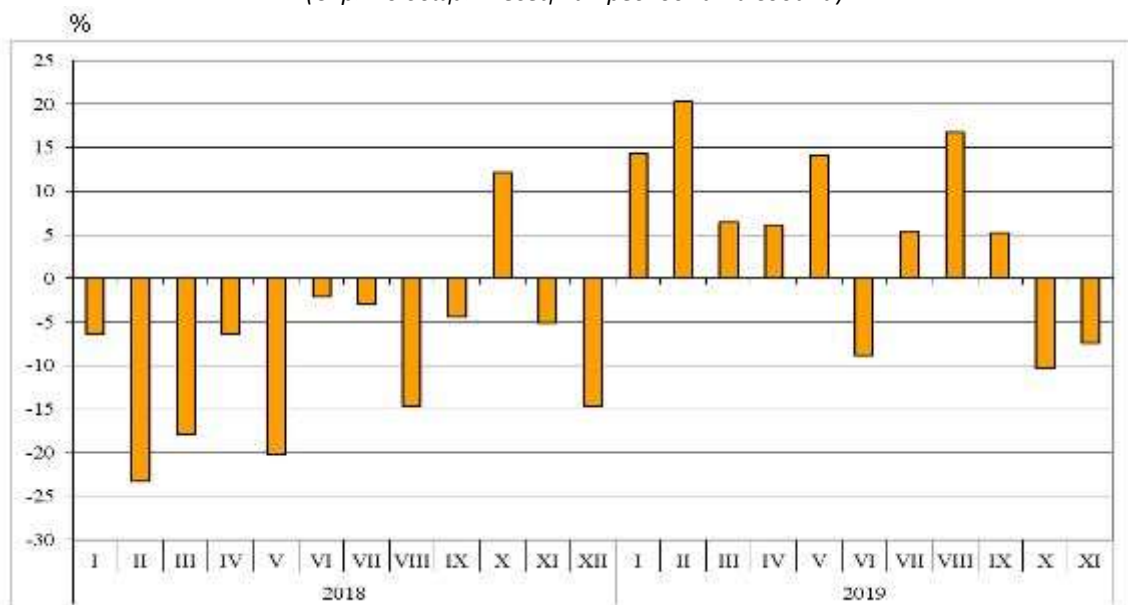
Търговия с трети страни

През периода януари - ноември 2019 г. износът на стоки от България за трети страни нараства с 4,5% в сравнение със същия период на предходната година и е на стойност 17,549 млрд. лева, показват предварителните статистически данни.

Основни търговски партньори на България са Турция, Китай, Сърбия, Руската федерация, САЩ и Република Северна Македония, които формират 50,5% от износа за трети страни.

През ноември 2019 г. износът на български стоки за трети страни намалява със 7,5% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 1,522 млрд. лева.

Номинално изменение в стойността на износа на стоки на България за трети страни през периода 2018 - 2019 година
(Спрямо същия месец на предходната година)

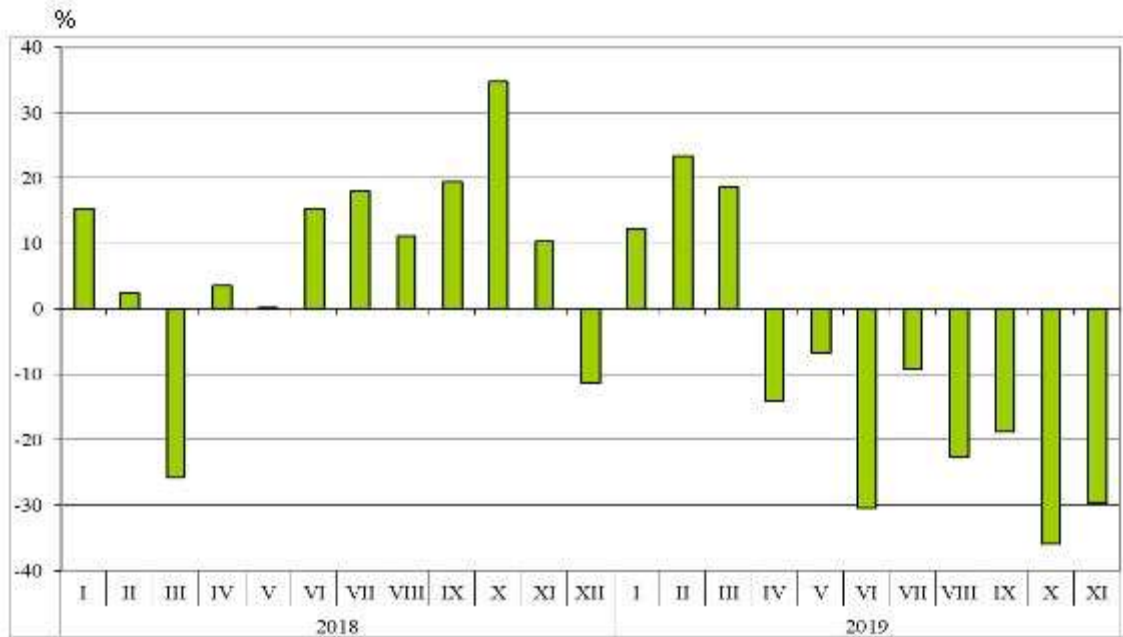

За единнадесет месеца износът на български стоки за трети страни, разпределен според Стандартната външотърговска класификация, отбелязва най-голям годишен ръст в секторите „Храни и живи животни“ (55,9%) и „Необработени (сурови) материали, негодни за консумация (изкл. Горивата)“ (21,5%). Най-голям спад се наблюдава в сектор „Артикули, класифицирани главно според вида на материала“ (21,6%).

Вносът на стоки от трети страни за единнадесет месеца намалява с 12,5% в сравнение със същия период на 2018 г. и е на стойност 18,507 млрд. лева (по цени CIF). Най-голям е стойностният обем на стоките, внесени от Турция, Руската федерация, Китай и Сърбия.

Само през ноември импорът от трети страни намалява с 29,7% спрямо година по-рано и е в размер на 1,458 млрд. лева.

Номинално изменение в стойността на вноса на стоки на България от трети страни през периода 2018 - 2019 година
(Спрямо същия месец на предходната година)

При вноса на стоки от трети страни, разпределен според Стандартната външнотърговска класификация, през периода януари - ноември 2019 г. най-голямо увеличение на годишна база има в секторите „Храни и живи животни“ (23,3%), „Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн“ (14,9%) и „Разнообразни готови продукти, н.д.“ (14,9%). Най-голям спад се наблюдава в сектор „Минерални горива, масла и подобни продукти“ (42,1%).

Външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) на България с трети страни през периода януари - ноември 2019 г. е отрицателно и е в размер на 957,6 млн. лева. През ноември то (износ FOB - внос CIF) е положително и е на стойност 64,1 млн. лева.

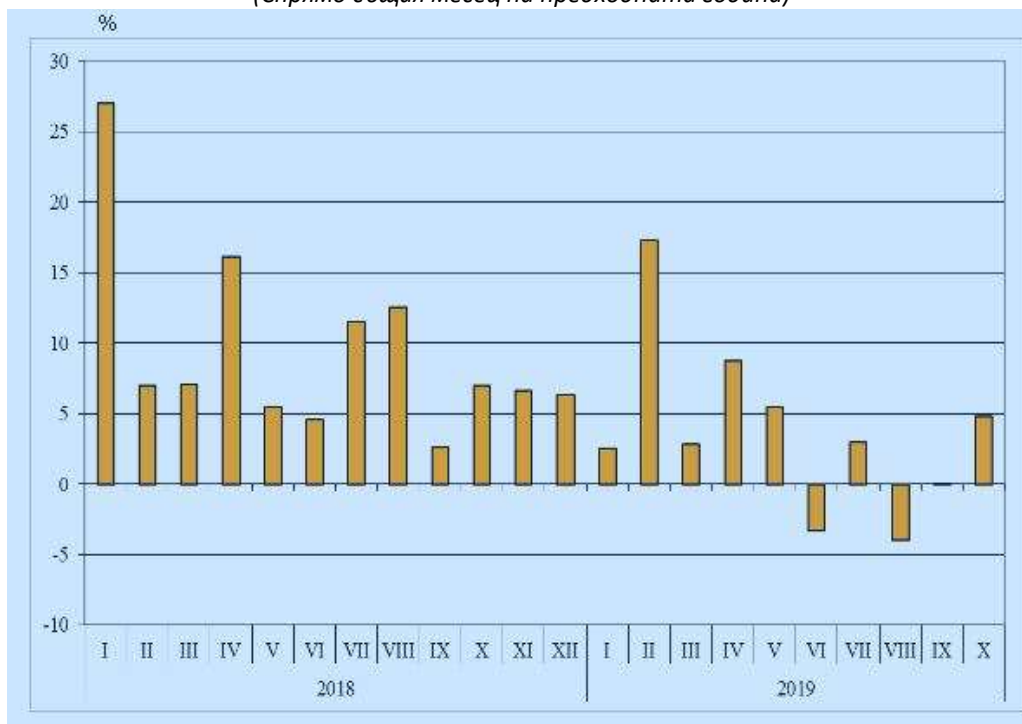
Износ, внос и търговско салдо на България през периода
януари - ноември 2018 и 2019¹ г. по месеци

Месеци/Период	(Млн. левове)								
	Износ - FOB			Внос - CIF ¹			Търговско салдо - FOB/CIF		
	общо	ЕС	трети страни	общо	ЕС	трети страни	общо	ЕС	трети страни
I.2018	4450.6	3097.2	1353.4	5090.9	3226.3	1824.6	-600.3	-129.1	-471.2
II.2018	3968.6	2700.2	1268.4	4563.5	2914.8	1648.7	-594.9	-214.6	-380.3
III.2018	4625.4	3183.5	1441.9	5116.9	3648.2	1468.7	-491.5	-464.7	-26.8
I - III.2018	13044.6	8980.9	4063.7	14731.3	9789.3	4942.0	-1686.7	-808.4	-878.3
IV.2018	4333.8	2899.2	1434.6	4967.6	3209.0	1758.6	-633.8	-309.8	-324.0
V.2018	4396.2	3023.8	1372.4	5154.5	3359.0	1795.5	-758.3	-335.2	-423.1
VI.2018	4888.9	3202.4	1686.5	5496.2	3437.8	2058.4	-607.3	-235.4	-371.9
IV - VI.2018	13618.9	9125.4	4493.5	15618.3	10005.8	5612.5	-1999.4	-880.4	-1119.0
I - VI.2018	26663.5	18106.3	8557.2	30349.6	19795.1	10554.5	-3686.1	-1688.8	-1997.3
VII.2018	5142.7	3496.2	1646.5	5598.6	3566.6	2032.0	-455.9	-70.4	-385.5
VIII.2018	4709.8	3292.2	1417.6	4979.5	2973.5	2006.0	-269.7	318.7	-588.4
IX.2018	4779.0	3233.4	1545.6	5170.9	3233.6	1937.3	-391.9	-0.2	-391.7
VII - IX.2018	14631.5	10021.8	4609.7	15749.0	9773.7	5975.3	-1117.5	248.1	-1365.6
I - IX.2018	41295.0	28128.1	13166.9	46098.6	29568.8	16529.8	-4803.6	-1440.7	-3362.9
X.2018	5445.8	3465.3	1980.5	6228.9	3676.5	2552.4	-783.1	-211.2	-571.9
XI.2018	5077.7	3431.9	1645.8	5670.5	3596.5	2074.0	-592.8	-164.6	-428.2
I - XI.2018	51818.5	35025.3	16793.2	57998.0	36841.8	21156.2	-6179.5	-1816.5	-4363.0
I.2019	4722.3	3174.9	1547.4	5049.5	3001.2	2048.3	-327.2	173.7	-500.9
II.2019	4693.3	3167.7	1525.6	5279.3	3246.3	2033.0	-586.0	-78.6	-507.4
III.2019	4807.8	3273.3	1534.5	5334.7	3592.7	1742.0	-526.9	-319.4	-207.5
I - III.2019	14223.4	9615.9	4607.5	15663.5	9840.2	5823.3	-1440.1	-224.3	-1215.8
IV.2019	4675.9	3153.5	1522.4	4985.7	3476.9	1508.8	-309.8	-323.4	13.6
V.2019	4756.1	3188.9	1567.2	5187.5	3512.2	1675.3	-431.4	-323.3	-108.1
VI.2019	4633.3	3096.2	1537.1	4700.3	3268.1	1432.2	-67.0	-171.9	104.9
IV - VI.2019	14065.3	9438.6	4626.7	14873.5	10257.2	4616.3	-808.2	-818.6	10.4
I - VI.2019	28288.7	19054.5	9234.2	30537.0	20097.4	10439.6	-2248.3	-1042.9	-1205.4
VII.2019	5334.7	3599.0	1735.7	5587.1	3741.3	1845.8	-252.4	-142.3	-110.1
VIII.2019	4816.4	3161.8	1654.6	4681.3	3127.3	1554.0	135.1	34.5	100.6
IX.2019	4860.6	3233.8	1626.8	4817.6	3243.7	1573.9	43.0	-9.9	52.9
VII - IX.2019	15011.7	9994.6	5017.1	15086.0	10112.3	4973.7	-74.3	-117.7	43.4
I - IX.2019	43300.4	29049.1	14251.3	45623.0	30209.7	15413.3	-2322.6	-1160.6	-1162.0
X.2019	5407.6	3632.0	1775.6	5538.3	3903.0	1635.3	-130.7	-271.0	140.3
XI.2019	5050.2	3527.4	1522.8	5163.6	3704.9	1458.7	-113.4	-177.5	64.1
I - XI.2019	53758.2	36208.5	17549.7	56324.9	37817.6	18507.3	-2566.7	-1609.1	-957.6

Търговия с ЕС

През периода януари - октомври 2019 г. износът на България за ЕС нараства с 3,4% спрямо същия период на 2018 г. и е в размер на 32,681 млрд. лева. В НСИ посочват, че основни търговски партньори на България са Германия, Румъния, Италия, Гърция, Франция и Белгия, които формират 66,2% от износа за държавите - членки на ЕС. Само през октомври 2019 г. експортът за ЕС расте с 4,8% на годишна база и достига 3,632 млрд. лева.

*Номинално изменение в стойностния обем на износа на стоки на България за ЕС през периода 2018 - 2019 година
(Спрямо същия месец на предходната година)*

При износа на България за ЕС, на годишна база, през първите десет месеца на миналата година, най-голямо процентно увеличение е отчетено в сектор „Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн“ (10,3%). Най-голямо намаление се наблюдава в сектор „Артикули, класифицирани главно според вида на материала“ (5%).

Вносът на България от ЕС през периода януари - октомври 2019 г. се увеличава с 2,6% спрямо същия период на 2018 г. и достига 34,112 млрд. лева (по цени CIF). Най-голям е стойностният обем на стоките, внесени от Германия, Италия, Румъния, Гърция и Испания.

През октомври импорът от държавите - членки на ЕС, се увеличава с 6,2% спрямо същия месец на 2018 година и е в размер на 3,903 млрд. лева.

*Номинално изменение в стойностния обем на вноса на стоки на България от ЕС през периода 2018 - 2019 година
(Спрямо същия месец на предходната година)*

При вноса от ЕС, разпределен според Стандартната външнотърговска класификация, през периода януари - октомври 2019 г. в сравнение със същия период на 2018 г. най-голям ръст е отбелязан в сектор „Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн“ (27,3%). Най-голям спад се наблюдава в сектор „Необработени (сурови) материали, негодни за консумация (изкл. Горивата)“ (16,7%).

Външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) на България с ЕС за десетте месеца на 2019 г. е отрицателно и е на стойност 1,431 млрд. лева.

✓ Управителят на НЗОК Дечо Дечев освобождава поста през март

Здравната каса плащала в пъти по-скъпо на частни болници за едно и също лекарство спрямо държавните

Управителят на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) освобождава поста на 12 март. Пред Нова телевизия д-р Дечо Дечев обясни, че договорът му изтича тогава, защото довършва мандата на предшественика си – проф. Камен Плочев, който подаде оставка след скандал за дългове на Здравната каса към чужди болници.

Наскоро здравният министър Кирил Ананиев обяви, че от тази година след законодателна промяна най-малко половината от приходите на болниците трябва да отиват за заплащане на персонала. Д-р Дечо Дечев твърди обаче, че идеята е неприложима, защото Здравната каса няма задължение да контролира как болниците харчат приходите си.

Д-р Дечев разкритикува порочните практики в здравния сектор не за първи път.

Месеци преди да се оттегли от ръководството на НЗОК, в интервю за Дарик радио той обяви, че няма намерение да остане начело на Здравната каса след края на мандата си.

Той критикува екипа на министър Ананиев, както и на предшественика му Петър Москов за приет закон с лобистки текстове, които забраняват на Здравната каса да иска финансови показатели от частните болници, докато държавните и общинските отчитат как са похарчили парите си. Промените в закона, атакувани от Дечев, са обнародвани на 15 април 2016 г., когато здравен министър е Петър Москов. Дечев обясни, че за разлика от държавните и общински болници, частните не са длъжни да дават отчети как са похарчили парите си.

А разликата в цените, по които се плаща едно и също лекарство в частни и държавни болници, идвала и от това, че частните болници са извадени от "задължителните обществени поръчки, които се провеждат, когато се харчи обществен ресурс". "Това доведе до огромни девиации. Примерно - едно и също конкретно лекарство на един и същи производител, когато се отчита от държавна и общинска болница, се заплаща от касата на 150 лева, а когато се отчита от частна болница, го заплаща на 1050 лв. Разликата е седем пъти. Защо ви ги казвам тези неща? Защото всеки греши, но разумният човек си вади изводи и не повтаря грешките си. Ние обаче - един път пипаме котлона, втори път, трети път - животното да беше, щеше да се научи, че котлонът пари. Ние обаче не се научихме", допълни още управителят на НЗОК пред Дарик.

Според управителя на НЗОК с обещаните 50 млн. лева от бюджета за заплати на протестиращите медицински сестри отново "каруцата беше поставена пред коня".

По думите му парадоксалното е, че това е предложено от хора, чийто професионален живот е минал в правене на бюджети и те би трябвало да знаят, че е невъзможно да се случи в един модел, в който приходите на една болница се получават на база дейност. "Оказа се, че няма как да се дадат тези 50 млн. лева и беше казано - да ги даде касата. Но как НЗОК да ги даде", попита д-р Дечев. Според неговия отговор: „Единственият начин е като се повишат цени на определени дейности. Повишиха се цени, това не доведе до нищо и след три месеца тръснахме друга идея, без касата да знае - увеличаваме цени на клинични пътеки, даваме 200 милиона и поставяме касата при свършен факт. Реалният резултат е такъв - ние наказваме работещите болници", коментира Дечев.

Според него НЗОК като институция има нужда от "основен ремонт", защото по думите му не е адекватна на промените, настъпили в последните 20 години. 6 районни каси за цялата страна са достатъчни, а не 28, както е в момента. Той обаче не е оптимист, че една година преди парламентарни избори такава ревизия е възможна.

"Вече можем да говорим за една организирана система за отчитане на дейности, които са извършени или в по-малък обем, или изобщо не са извършени", каза Дечев.

Според него е необходима и ревизия на броя на болниците, тъй като със съществуващия ресурс в по-малко на брой болници ще може да се обхванат повече дейности. Има вариант и да не се нарушава достъпът и качеството на лечението. Д-р Дечо Дечев разкритикува и екипът на министър Кирил Ананиев, който и през изминалата година не е успял да завърши националната информационна система, провали се и внедряването на електронната борса за лекарствата, за пореден път и тази година темата за промяна на здравноосигурителния модел бе отложена", изброи той.

Тревожно е и положението с медицинските стандарти, правилата, по които се работи. "По фармако-терапевтични ръководства, които определят унисона на терапиите - също нищо не се направи", посочи още д-р Дечев.

Освен това в момента се бави и публикуването на Националния рамков договор в "Държавен вестник". Това затруднява работата на изпълнителите на медицинска помощ, тъй като с НРД бяха направени редица промени в сектора, които на практика не могат да заработят, докато договорът не се обнародва. Именно текстовете, регламентиращи разпределението на приходите по клинични пътеки, са и причината за забавянето, тъй като те първо трябва да са приети в закон. Не е ясно колко време ще отнеме приемането на две четения на проекта, преди да може да се обнародват и новият закон, и рамковият договор и да започнат да се прилагат.

За да се случи промяната в правилната посока, трябва да има унисон в действията на екипа на касата с екипа на министерството, посочи шефът на касата, визирайки, че сега такъв няма.

По закон управителят на НЗОК се избира Народното събрание.

[В Монитор](#)

✓ Тол таксите за масовия тежкотоварен трафик ще са между 3 и 7 ст. на км

Платени ще са около 3100 км - автомагистрала и първи клас пътища

Тол таксите за масовия тежкотоварен трафик – с тегло между 3,5 т и 12 т, ще са от 3 до 6 ст. на километър за автомагистрала и между 4 и 7 ст. за първи клас пътища в зависимост от емисионния клас на превозното средство. Това предвижда новият проект за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират за ползване на републиканската пътна мрежа, публикуван днес за обществено обсъждане.

Тарифите, по които ще се събира тол за изминатото разстояние по републиканската пътна мрежа от 1 март, са предложените от браншовите транспортни организации. На срещата на 10 януари с представители на транспортния бранш при премиера Бойко Борисов беше решено тол системата да бъде пусната в търговска експлоатация за превозните средства над 3,5 т от 1 март 2020 г. Тя ще стартира с такси за автомагистралите и първи клас пътища (около 3 100 км). След три месеца търговска експлоатация на тол системата анализите ще покажат дали с по-ниски тарифи и редуциран обхват, приходите, които държавата очаква от тол такси, ще бъдат същите като вече заложените в бюджета. Ако те са по-малко, ще се разгледа актуализиране на тарифите.

От обхвата на тол системата са извадени освен третокласните, и второкласните републикански пътища. Така след 1 март т.г. около 17 000 км от около 20 000 км републиканска пътна мрежа ще бъде безплатна за товарните автомобили над 3,5 тона. След старта на тол системата на 1 март тези превозни средства няма да плащат винетка за пътищата извън обхвата на толуваните.

Размерът на тол таксите е обвързан с екологичната категория на превозното средство, както и с класа на пътя, за който ще се дължи - автомагистрала и първи клас. Стойността ще се изчислява на изминат километър като всяко навлизане в тол сегмент ще се приема за пълното му изминаване.

Товарните автомобили с тегло между 3,5 т и 12 т и с най-високите еко класове Евро V, Евро VI или EEV ще плащат по 3 ст. на километър на автомагистрала и 4 ст. на километър за първокласните пътища. За тези с емисионен клас Евро III или Евро IV тарифата ще е 4 ст. на километър за автомагистрала и 5 ст. на километър за първи клас пътища, а за тези с най-ниската екокатегория – клас Евро 0, I или II – 6 ст. и 7 ст. на километър, съответно за автомагистрала и първи клас пътища.

Тежкотоварните автомобили с тегло над 12 т и с две или три оси ще плащат в зависимост от емисионния си клас между 6 ст. и 11 ст. на километър за автомагистрала и между 5 ст. и 10 ст. на километър – за първи клас пътища.

Камионите с тегло над 12 тона, с четири и повече оси ще плащат в зависимост от емисионния си клас между 11 ст. и 20 ст. на километър за автомагистрала и между 10 ст. и 19 ст. – за първи клас пътища.

Тарифата за автобусите над 12 тона ще е една и съща за автомагистралите и първокласните пътища - от 2 ст. до 4 ст. на километър в зависимост от екокатегорията. Автобусите с тегло до 12 т, с емисионен клас Евро V, Евро VI или EEV тона ще плащат 1 ст. за автомагистрала и първи клас пътища, а тези с емисионен клас Евро III, Евро IV, Евро II, Евро I или Евро 0 - 2 ст. на километър за автомагистрала и първи клас пътища.

За ползване на платената пътна инфраструктура от пътни превозни средства с тегло над 3,5 т, използващи като единствен източник алтернативно гориво, тол таксата ще е в размер на 50 на сто от стойността, определена за съответния вид автомобили и за категория EBPO VI, EEV.

Срокът за събиране на предложения по проекта на тарифата е до 12 февруари 2020 г.

[В. Банкеръ](#)

✓ Еврокомисарите положиха клетва пред Съда на ЕС

Новият състав на Европейската комисия е положил клетва пред Съда на ЕС, съобщи от БТА. Председателят на ЕК и всеки от еврокомисарите е произнесъл клетвата на собствения си език, а след това е подписал клетвен лист.

"Тържествено поемам задълженията да спазвам договорите и Хартата на основните права на ЕС; да изпълнявам своите задължения при пълна независимост в общ интерес на ЕС; да не искам, нито да приемам насоки от никое правителство, институция, служба или агенция; да се въздържа от всякакви действия, несъвместими с естеството на моите функции или с изпълнението на моите задачи", гласи клетвата.

Сред предизвикателствата пред еврокомисарите председателят на Европейския съд Кун Ленартс е открил оттеглянето на Великобритания, както и измененията в природата, чието преодоляване нарече "задача на задачите".

[БАИ](#)

✓ Годишни награди на БАИ "Инвеститор на годината"

За четиринадесети път Българската агенция за инвестиции /БАИ/ организира годишните награди „Инвеститор на годината“. Конкурсът цели да отличи най-значимите инвестиционни проекти, реализирани през 2019 г. в България. Чрез „Инвеститор на годината“ БАИ желае да поощри както нови проекти, реализирани „на зелено“, така и добре развиващи се бизнеси.

Проектите ще бъдат оценявани от авторитетно жури по следните критерии:

- инвестиция направена през 2019 г. в България;
- размер на направената инвестиция;
- корпоративно социална отговорност – показана последователна политика и инициативи в тази сфера;
- създаден продукт/услуга, с голяма популярност или със значителен пазарен успех в областта на приложение в и извън България;
- брой новооткрити работни места за 2019 г.;
- инициране на добри практики, свързани с преодоляването на недостига на кадри;
- положителен имидж, спазване на устойчиви бизнес практики и положителна перспектива за развитие; внедряване на иновативни практики, базирани на прилагането на нови технологични процеси.

Ще бъдат раздадени 5 награди статуетки „Златен бик“, изработени от скулптора Сейфетин Шекеров, в следните категории:

1. Инвеститор на 2019 г. (комплексна оценка);
2. Инвестиция на зелено на годината;
3. Инвестиция в разширяване на бизнес;
4. Инвестиция в иновативен бизнес;
5. Инвестиция в човешки капитал;

Почетни награди - плакети на БАИ, ще бъдат раздадени в следните категории:

1. Успешен стартъп;
2. Община в България с най – много инвестиции;
3. Награда за социална инвестиция.

Можете да направите номинации за реализирани през 2019 г. инвестиционни проекти до 31 януари 2020 г. на следния интернет адрес: <http://investbg.government.bg/investor/>

БНТ

✓ Започна Коалиционният съвет, на който избират нов екоминистър

Започна Коалиционният съвет, на който ГЕРБ и Обединените патриоти трябва да решат кой ще е кандидатът за нов екоминистър. Неофициално вече станаха ясни спряганите имена за поста.

Към 9 часа тази сутрин един от евентуалните кандидати за екоминистър - съпредседателят на ПГ на Патриотите Искрен Веселинов, влезе в сградата на Министерски съвет. Той е и председател на парламентарната комисия по регионална политика. Смята се обаче, че неговият пост в парламента е твърде важен.

Второто име, което се завъртя през последните дни и се смята за по-вероятно, е това на депутата Емил Димитров, който ръководи Комисията за наблюдение на приходните агенции.

Третото име е това на Николай Кънчев, който е заместник-министър на околната среда и водите. Той обаче отговаря за управлението на отпадъците, а там тече проверка заради скандала с боклуците от Италия.

Очаква се след Коалиционния съвет да се разбере кой е новият екоминистър, както и дали ще има коментар на премиера Борисов за ситуацията с оставката и ареста на Нено Димов.

✓ Пловдив се разраства по-бързо от София

Жителите на Пловдив нарастват по-бързо отколкото тези в столицата.

Голяма част от новодошлите са млади хора от съседните общини, а и раждаемостта е сред високите в страната. От местната власт се надяват на законодателни промени, които да задължат обитателите на града да се регистрират официално в него.

Така техните данъци ще подпомагат развитието на Пловдив.

✓ Близо 800 са свободните работни места в Дупница

770 са свободните работни места в Благоевградска и Кюстендилска област за януари месец.

Търсят се предимно работници в шивашката промишленост, сферата на услугите и дървопреработването.

Според работодатели обаче, желаещи за свободните позиции няма или не се задържат повече от няколко месеца.

✓ САЩ извадиха Китай от списък на страни, които манипулират валутните курсове

Съединените щати извадиха Китай от списък на страни, които манипулират валутните си курсове в своя изгода. Решението идва два дни преди Вашингтон и Пекин да подпишат частично търговско споразумение, с което да се приближат към слагане на край на търговската война, която двете най-големи икономики в света водят.

След серията от мита, които взаимно си наложиха, през август Вашингтон вкара Пекин в списъка с държавите валутни манипулатори. За последно американското финансово министерство е предприемало подобен ход през 1994 година. Мярката доведе до силен спад на цената на юана, който достигна най-ниските си нива от десетилетие.

Според икономисти, Китай с години е манипулирал реалната стойност на валутата си. Сега обаче Доналд Тръмп предпочете да отрече това в името на търговско споразумение. Китайската делегация, която трябва да участва в подписването на договора, вече е във Вашингтон.

Анна Аштън, директор на американско-китайска бизнес камара: Предстоящото споразумение е огромна крачка към подобряването на отношенията между двете държави. Китай и Съединените щати имат много други важни теми, по които трябва да си сътрудничат. Но търговията безспорно е важна.

Очаква се след първата фаза на търговското споразумение, наложените от Вашингтон мита да намалеят наполовина. Отлага се и налагането на нови такива. От своя страна Китай се е съгласил да внася повече американска продукция.

Мениджър

✓ 29% ръст на оборота през 2019 г. отчита Софийската стокова борса

Оборотът на Софийската стокова борса /ССБ/ през 2019 година надвишава 445.7 милиона лева - с 29 процента ръст спрямо 2018 година, съобщи за БТА Васил Симов, главен изпълнителен директор на ССБ.

През миналата година на ССБ са станали 1104 сделки, с 11 процента повече от сделките през 2018 година, като броят на брокерите, търгуващи на ССБ се увеличава постоянно, каза Симов. Оборотът е реализиран почти равномерно в четирите тримесечия, докато предходни години около половината от сделките са през последното тримесечие, когато традиционно се търгуват активно зърно и горива, посочи Васил Симов.

Най-активна търговия на ССБ за миналата година е имало с индустриални стоки за 412,5 млн. лева и най-вече за горива - за 320,1 млн. лева.

Сделките за хранителни стоки през 2019 година са били за 1 697 400 лева, а отделно продажбите на зърно са били за 33,2 млн. лева, отчетат от ССБ.

Миналата 2019 година беше спокойна за борсовата търговия с горива и с хранителни стоки. На Софийската стокова борса /ССБ/ няма поскъпнала или поевтиняла стока с повече от 30 процента, коментира Васил Симов, главен изпълнителен директор на ССБ.

Когато обаче една стока поскъпне или поевтинее повече от инфлацията, това е сигнал, посочи Васил Симов. Петролът, като структуроопределяща стока, поскъпна през миналата година, но цената му не стигна до мрачните прогнози от над 100 долара за барел /един барел - 159 литра/, каза Симов. В началото на годината цената на суровия петрол беше 53.80 долара за барел, а в края - 68.44 долара за барел.

През миналата година на ССБ най-активно се е търгувало дизеловото гориво, като цените му в зависимост от количество, транспорт, франкировка и срок на доставка, са се повишили средно с 8 процента, съобщи Десислава Иванова, изпълнителен директор на ССБ.

Цените на най-масовия бензин - А95Н, са се повишили през 2019 година с 12 процента, посочи тя. На годишна база цената на газ пропан бутан се е покачила с 11 процента, отчетоха още от борсата.

През миналата година на световните пазари се наблюдаваше значително увеличение на цената на суровото олио. В началото на годината на босата в Амстердам то се е търгувало за 670 долара за тон, а в края на 2019 г. с 26 процента поскъпо, по 845 долара за барел. В България обаче, олиото поевтиня през миналата година с 4 процента. От 1.70 лева за литър без ДДС до 1.63 лева за литър в края на годината, отчетат експертите на ССБ.

На международните пазари миналата годината рафинираната захар поскъпна с 11 процента, а нерафинираната сурова захар с 16 процента. У нас цената на захарта пада през миналата година с 12 процента - от 1.06 лева през януари 2019 година до 0.93 лева за килограм през декември.

През миналата година цената на брашното у нас падна с 10 процента от 0,78 лева за килограм на едро без ДДС до 0,70 лева за килограм. Оризът в пакети от един килограм се продаваше в началото на миналата година по 1.61 лева за килограм, а през декември - по 1.55 лева за килограм.

В България пшеницата в началото на миналата година се търгуваше на нива 340 - 360 лева за тон, през лятото зърното поскъпна до 370 - 390 лева за тон, в края на годината тя се продаваше в широкия диапазон 280 - 405 лева за тон. Нашата страна няма потенциал да влияе на цената на пшеницата, която зависи от големите производители.

На пазарите в САЩ, Франция и Германия през 2019 година цената на хлебната пшеница остана сравнително стабилна. В началото на годината хлебната пшеница се е търгувала в САЩ по 221 долара за тон, а в края на годината - по 252 долара за тон или увеличение с 14 процента. Във Франция и Германия на годишна база цената на хлебната пшеница обаче пада съответно с 11 и 7 процента. В началото на декември миналата година цените на хлебното и фуражното зърно в Европа започнаха да падат, а в САЩ - да се вдигат, отчетат от ССБ. Причината е повишеното търсене на зърно за износ в САЩ след новината, че те са постигнали търговско споразумение с Китай и азиатската държава обяви, че ще увеличи вноса на американски земеделски стоки, посочиха от ССБ.

По данни за министерството на земеделието на САЩ глобалната световна реколта от пшеница се очаква да бъде 765.4 млн. тона при 731 млн. тона предходната година. Реколтата на пшеница в ЕС се очаква да бъде 153,5 млн. тона при 151,3 млн. тона миналата година.

В България цената на царевицата падна на годишна база със 7 процента от 260 - 290 лева за тон без ДДС, до 250 - 270 лева за тон, отчетоха още от ССБ.

✓ Ръст на борсите в Европа преди подписването на първата фаза от търговската сделка САЩ-Китай

Основните индекси на водещите европейски фондови борси регистрираха ръст в ранната търговия в понеделник на фона на очакваното подписване на първата фаза от търговската сделка между САЩ и Китай, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 достигна нов рекорден връх, след като се повиши с 0,52 пункта, или 0,12%, до 419,66 пункта. Немският DAX отчете ръст от 20,96 пункта, или 0,16 %, до 13 504,27 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 напредна с 44,09 пункта, или 0,58%, до 7 631,94 пункта. Френският CAC 40 се повиши с 18,60 пункта, или 0,31%, до 6 055,71 пункта.

Първата фаза от търговската сделка между САЩ и Китай трябва да бъде подписна в сряда във Вашингтон.

Технологичните акции бяха сред най-добре представящите се в DAX, като акциите на софтуерния гигант SAP поскъпнаха с 0,31%, след като Citigroup повиши ценовия си таргет за книгата на компанията.

Същевременно с това акциите на Siemens поскъпнаха с 0,21%, след като Goldman Sachs даде рейтинг „купувай“ на книга на германската компания.

Европейският технологичен индекс SX8P се повиши с 0,63%, след като JP Morgan повиши рейтинга на компания за киберсигурност Avast, чиито акции поскъпнаха с 3,32%

Спад в САЩ

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса завършиха петъчната сесия със спад, след като по-рано достигнаха нови исторически върхове, предаде Си Ен Би Си. Причината за понижението бяха разочароващите данни за новите работни места в САЩ.

Промишленият индекс Dow Jones отчете спад от 133,13 пункта, или 0,46%, до 28 823,77 пункта, като в средата на деня той надхвърли прага от 29 000 пункта за първи път в историята. Широкообхватният индекс S&P 500 се понижи с 9,35 пункта, или 0,29%, до 3 265,35 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq изтри 24,56 пункта от стойността си, или 0,27%, достигайки ниво от 9 178,86 пункта.

За понижението на Dow допринесе поевтиняването на акциите на Boeing с 1,91%, докато S&P 500 бе повлиян от загубите във финансовия и индустриалния сектор, които се свиха с по 0,7%.

И трите основни индекса обаче записаха седмичен ръст. За седмицата S&P 500 и Nasdaq напреднаха с 0,9% и 1,8%, докато Dow се повиши с 0,7%.

Най-голямо влияние върху пазарите обаче оказах данните за заетостта в САЩ. В петък стана ясно, че американската икономика е добавила 145 хил. нови работни места през декември, което е под прогнозата от 160 хил. работни места на икономисти, анкетирани от Dow Jones. Разочароващ беше и 2,9-процентовият ръст на заплатите на годишна основа, като икономистите очакваха повишение от 3,1%.

Петъчната сесия беше пълна противоположност на търговията през седмицата, когато инвеститорите бяха под натиск на фона на напрежението между Иран и САЩ“

Dow Jones се възстанови от 200-пунктов спад в понеделник, но след това изтри 100 пункта от стойността си във вторник заради несигурността около САЩ и Иран. Напрежението бе охладено, след като в сряда американският президент Доналд Тръмп заяви, че при иранската атака срещу бази в Ирак не са пострадали американски военни и че изглежда, че Техеран отстъпва, което е добре за всички страни по света.

Ръст в Азия

Водещите индекси на борсите в Азия регистрираха предимно повишения в понеделник на фона на очакваното подписване на първата фаза от търговската сделка между САЩ и Китай по-късно през седмицата, предаде Маркетоуч.

Двете най-големи икономики на планетата трябва да подпишат сделката в сряда във Вашингтон, като по информация на хора, запознати с текста, Китай се е съгласил да увеличи покупките на американски селскостопански стоки и да въведе нови икономически реформи в замяна на отмяна на някои от допълнителните мита, наложени от САЩ върху китайския внос.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете ръст от 23,28 пункта, или 0,75%, до 3 115,57 пункта, докато по-малкият Shenzhen Composite напредна с 24,47 пункта, или 1,36%, до 1 822,35 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng се повиши с 316,74 пункта, или 1,11%, до 28 954,94 пункта. Книжата на Sunny Optical, AAC и Bank of China поскъпнаха съответно с 2,61%, 1,58% и 1,93%.

Южнокорейският измерител Kospi записа ръст от 22,87 пункта, или 1,04%, до 2 229,26 пункта, като книгата на Hyundai поскъпнаха с 1,32%.

В Австралия ASX 200 се понижи с 25,30 пункта, или 0,37%, до 6 903,70 пункта, като акциите на BHP и Oil Search поевтиняха с 0,93%, до 1,89%.

Борсата в Токио остана затворена заради официален празник.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха понижения в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете спад от 1,03 пункта, или 0,18%, до 578,21 пункта. BGBX40 изтри 0,15 пункта от стойността си, или 0,13%, достигайки ниво от 113,57 пункта. BGTR30 се понижи с 0,66 пункта, или 0,13%, до 524,50 пункта. BGREIT остана без промяна при 132,94 пункта.

✓ Заплатите в София са нараснали с 200 лв. или 13,1% за 1 година

Заплатите в София са нараснали с 200 лв. за година. През септември средното възнаграждение в столицата е 1711 лв., при 1513 лв. за същия месец на миналата година, сочат последните официални данни на НСИ.

Това представлява ръст с 13,1%. Заплатите в София не само са най-високи, но и нарастват най-бързо като абсолютна сума спрямо останалите райони на страната.

Софиянци взимат с 445 лв. повече от средното възнаграждение за страната, което е в размер на 1266 лв. Но ако от данните на НСИ се извадят възнагражденията в столицата, се оказва че средната заплата за останалата територия на страната е малко над 1000 лв., а столичани взимат със 70% повече.

Основната причина за това са инвестициите, защото София привлича над 50% от всичките инвестиции в страната. В резултат, въпреки че всяка година хиляди хора се местят от по-малките градове в София, безработицата в града е най-ниската.

На второ място по ръст на заплатите е област Силистра. Увеличението на възнагражденията там е със 155 лв. за година, или с рекордните за страната 19,4%. Въпреки това средната заплата в Силистра остава сравнително ниска – само 954 лв.

На трето място е област Добрич, където месечните възнаграждения са нараснали със 148 лв., или със 17,1% за година до 1011 лв. Всичко това става благодарение на инвестициите в тези области.

Сериозен ръст от 130 лв. има и на заплатите в област Варна. Това представлява увеличение с 12,3% до 1189 лв.

Челната петица се допълва от област Перник със 115 лв. допълнително на месец. Заплатите там са нараснали с 13% за година средно до 1002 лв. Това се дължи на близостта на Перник до София и факта, че много хора от областта работят в столицата.

Възнагражденията нарастват в цялата страна. Но само в 10 от 28-те области увеличението е с над 100 лв. за година. В топ 10 влизат и областите Русе (+111 лв.), Габрово (+109 лв.), Търговище (+105 лв.), Хасково (+102 лв.) и Враца (+101 лв.).

За страната средното възнаграждение е нараснало за година със 131 лв., или с 11,5% до 1266 лв.

✓ Технологиите в бизнеса през 2020: Инженерни подходи, паралелни интернетни

2020 г. ще бъде годината, в която технологиите ще трябва да се справят с някои от най-големите предизвикателства, с които човечеството се сблъсква и големите организации започнаха да преориентират своите ценности и приоритети. Какво се очаква да ръководи бизнеса, хората и световите на технологиите и науката през 2020 година? **Wired** дава няколко възможни отговора:

Преминаване към управление на околната среда

През последните две години се комбинираха различни факти, които коренно оспорват идеята какво правят големите компании. Климатичната криза, движението #MeToo, повишената осведоменост за неравенството в доходите и разбирането, че многообразието и включването не са само елементи за контролния списък на корпоративната социална

отговорност (КСО), се съчетават, за да пренасочат фундаментално основите на големите организации около новите групови ценности, извън задължението им към акционерите.

През август миналата година Business Roundtable - индустриална група, базирана във Вашингтон, чиито членове включват изпълнителните директори на най-големите компании в САЩ - пусна изявление с подновена мисия, която поставя клиентите и служителите пред акционерите и обеща ангажимент за разнообразие и включването им в процеса по водене на политики от страна на компаниите.

2019 г. също отбеляза засилена активност от служители на големи технологични компании, притеснени от етичните последици от тяхната технология и бездействието на бордовете на, да речем, Amazon да заемат смислена позиция по въпроси като тези, свързани с климатичните промени. Междувременно движението B Corp - компаниите, които търсят печалба, но са сертифицирани по стандартите за въздействие върху околната среда и социалното въздействие - продължават да се разрастват и да демонстрират, че целта им в основата и ясните екологични, социални и управленски условия могат да помогнат за стимулиране на растежа, увеличаване на ангажираността на служителите и реализиране на организации, привлекателни за инвеститорите.

Тази година вероятно ще се види повече от това, тъй като институционалните инвеститори ще бъдат подложени на натиск, за да гарантират, че ще декарбонизират своето портфолио, а интелигентните работодатели ще променят мисленето си, за да гледат благосъстоянието на служителите като инвестиция, а не като цена. 2020 г. отбелязва това, което ООН определи като „десетилетието на реализиране“ за своите цели за устойчива доставка, което означава, че ще видим промени не само защото това е правилното нещо, а защото ще бъде ключът към нарастващ пазарен дял и рентабилност.

Печалбата е новият растеж

През ноември 2019 г. изпълнителният директор на Uber Дара Хосровшахи обяви, че компанията ще реализира печалба през 2021 г. от така наречените „коригирани доходи“ (означаващи тези преди данък и амортизация). Новината трябва да дойде като известно утешение за акционерите на Uber, които също бяха стимулирани от увеличените приходи към края на 2019. Но start up-ът по същество остава пещ за изгаряне на пари - включително и зашеметяващите 5 млрд. долара през второто тримесечие - и стойността ѝ продължи да спада през втората половина на миналата година. Както констатира стабилният парньор на SoftBank WeWork, рисковите капиталисти може да са готови да субсидират бизнес, който генерира загуби, но публичните пазари носят много различен тип нагласа и контрол.

Khosrowshahi и борда на Uber са изправени пред значително предизвикателство - едно, с което много други технологични компании със съмнителни оценки ще трябва да се справят през 2020 г., а именно промяна в стратегията стремежа за растежа към стремеж за печалба. Загубите на Uber се дължат именно на неговото агресивно разширяване на множество пазари. Пътят към рентабилността вероятно ще включва много различен подход: отдръпване от някои места, за да се съсредоточи върху онези, в които може да спечели.

Електрически превозни средства навсякъде

Един от най-големите автомобилни анонси за 2019 г. се случи не при автомобилното изложение във Франкфурт, както обикновено, а предната вечер, когато Volkswagen разкри ново превозно средство, което може да окаже влияние върху компанията, еквивалентно на Golf или оригинален Beetle. ID.3 е първото чисто електрическо превозно средство на компанията и неговият хардуер ще формира основата за 15 милиона автомобила от други марки, собственост на базираната в Волфсбург компания - като Audi, Skoda и Seat - до 2028 година.

Volkswagen не е сам, като прави голям залог за индустрията на електрическите превозни средства - почти всеки голям производител разгръща производствени електрически автомобили (ЕА), които ще се харесат на редица шофьори - от такива на пикапи до такива на семейни коли и SUV-та. В Европа се очаква продажбите на електрически автомобили да нараснат с 35 на сто през първите девет месеца на 2020 г., благодарение на правителствените субсидии в страни като Германия, въпреки че Китай, най-големият в света пазар на ЕА, се охлажда.

Геополитиката на splinternet

Splinternet, наричан още кибербалканизация, е разделяне на Интернет пространството в различни категории като технологии, търговия, политика, национализъм, религия и др. интереси. Страни като Китай са издигнали по политически причини „Голямата защитна стена“, докато други държави, като САЩ и Австралия, обсъждат планове за създаване на подобна защитна стена, която да блокира детската порнография или инструкции за създаване на оръжие, например.

Клайд Уейн Крюс, изследовател от Института „Като“, използва за пръв път термина през 2001 г., за да опише концепцията си за „паралелни интернет, които биха се управлявали като обособени, частни и автономни вселени.“ Тогава терминът се използваше в положителен смисъл, доколкото в момента той се използва, за да се опишат нарастващите заплахи за състоянието на интернет като мрежа. От 1 ноември 2019 г. Русия е приела Закона за независимия интернет и вероятно е започнала легална „балканизация“ на Интернет.

Дигитализацията на икономиките се радва на идеята, че можете да наемете някого в Исландия, който да се грижи за вашия компютър, да управлявате бизнеса си чрез естонска идентичност, да извършвате аутсорсинг операции в Индия и да произвеждате продуктите си в китайски завод, който никога не сте посещавали.

Макар до известна степен това да е вярно, 15 години след публикуването на „Светът е плосък“ на Томас Фридман, разрушаването на отношенията между САЩ и Китай, нарастването на популизма в Европа, изолационистките Съединени щати, националистическите Индия и Русия потенциално се разделят самата от глобалната мрежа и това може да доведе до разрушаване на интернет пространството.

Академиците Киран О'Хара и Уенди Хол спориха, че има пет възможни версии на интернет - версия на Силиконовата долина със свободен поток от данни като философски и инженерен идеал, брюкселска версия, която поддържа свободата, но е по-силно регулирана и насочва се към защита на потребителите, DC „търговски интернет“, който популяризира свободния пазар, родителска версия в Пекин и московски „спойлер модел“, който експлоатира свободния поток на данни. С бойкотирането на технологията Huawei от САЩ и забраняването на Tik Tok от правителствените телефони, увеличаването на регулациите от Брюксел и Берлин и увеличаващите се случаи на правителствата, които изискват потребителските данни

да се съхраняват на локални сървъри, и Великобритания да се отдели от ЕС, технологията и геополитиката ще се преплитат все повече през 2020 г.

Биоинженерство

Последните 20 години бяха белязани от стабилното развитие на информационните технологии - от графичния интерфейс, през развитието на дискетата и ерата на компютрите до интернет, облака за съхранение на данни онлайн, мобилните телефони и изкуствения интелект.

През следващото десетилетие ще наблюдаваме подобен напредък в биологията, тъй като той преминава от наука към инженерна дисциплина. Точно както полупроводникът е разработен в Силициевата долина през 60-те и 70-те години на миналия век, така и това, което ще се случи през следващото десетилетие в биологията, ще прекрои нашия свят чрез превръщането му в изчислителна област.

Макар да е вярно, че една система, отнела милиарди години, е изключително сложна, пробивите като CRISPR (редактиране на гени), геномиката и прилагането на машинно обучение за откриване на ракови заболявания ще дадат възможност на изследователите да внесат инженерно мислене в биологията. Например, съвременната медицина до голяма степен използва хирургия, химиотерапия, лъчение и лекарства за лечение на рак. През последните няколко години обаче имунотерапията - която повишава собствената имунна система на организма за борба с туморите - се използва в много опити и то с голям успех. Две терапии за лечение на левкемия с кола са одобрени от FDA в САЩ, а други форми на имунотерапия също демонстрират обещание.

Едно от предимствата на прилагането на инженерния подход е, че за множество дисциплини се дава възможност за нови подходи. И не само в медицината. Както професорът и инвеститор Виджай Панде отбелязва в годишния си доклад за тенденциите, WIRED World през 2020 г., биологията се реинженерира, за да трансформира начина, по който произвеждаме храната - от нонотехнологиите, до месо на растителна основа. Производствените процеси се проектират, като се използват природните процеси за справяне с глобални проблеми като хранителни отпадъци, свръхулов и токсичните странични ефекти от индустриалното земеделие. Отвъд това биоинженерингът може да бъде приложен за създаване на нови материали и дори за „отглеждане“ на сгради. Биоинженерството като дисциплина е настроено да цъфти и ще имаме възможността да видим част от този цъфтеж през 2020 година.

✓ ЕС съветва да не се извършват полети над Иран

Европейската агенция за безопасност на въздухоплаването препоръчва да не се изпълняват полети над Иран. Предупреждението е свързано с изпълнението на полети на каквато и да било височина, съобщи говорител на Европейската комисия, цитиран от БТА.

По думите му, обстановката със сигурността на въздушното пространство се оценява постоянно и посочените мерки се въвеждат до ново нареждане. Следващата оценка се очаква до края на тази седмица.

Говорителят добави, че иранският външен министър Мохамад Зариф е изпратил писмо до върховния представител на ЕС по външната политика и сигурността Жозеп Борел, в което обяснява с човешка грешка свалянето на самолета на украинските авиолинии преди дни над Техеран. В отговор ЕС отново е поискал от иранските власти пълно независимо разследване на катастрофата.

Това се случва дни след свалянето на украински пътнически самолет „Боинг 737-800“ в Иран, при което загинаха всички 176 души на борда, включително 11-членният екипаж. Повечето от жертвите са иранци, като голяма част от тях са с двойно гражданство.

✓ Преговорите в Москва за Либия завършиха с провал

Командирът на Либийската национална армия Халифа Хафтар и Агила Салех, председател на парламента в Източна Либия напуснаха Москва, без да подпишат споразумение за прекратяване на огъня с Правителството на националното съгласие на премиера Файез Сарадж, предаде ТАСС, цитирайки либийската агенция ЛАНА.

В същото време се стигна до нови въоръжени сблъсъци в южната част на столицата Триполи. Телевизия "Хадас" цитира изявление на Либийската национална армия, която заявява, че е решена да победи.

По-рано беше съобщено, че Хафтар е поискал срок до тази сутрин, за да проучи споразумението за прекратяване на огъня, предложено след непреки преговори в Москва с правителството на националното съгласие, предаде БТА.

БНР

✓ Кандидатурите за поста министър на околната среда и водите ще станат ясни днес

Днес трябва да стане ясно името на номинирания за нов министър на околната среда и водите. Очаква се Съветът на управляващата коалиция ГЕРБ - Обединени патриоти да излезе с окончателното решение, след като оставка подаде Нено Димов, който е с повдигнато обвинение от прокуратурата заради безводието в Перник. Кандидатури за поста ще представят от ВМРО - от чиято квота беше Димов, заедно с НФСБ.

Официално кадровата криза в правителството е от петък. Тогава премиерът прие подадената от Нено Димов оставка час преди прокуратурата да повдигне на екоминистъра обвинение за безстопанственост заради безводието в Перник с твърдение, че с подписа си по документи Димов е разрешил питейна вода да се подава до предприятията „Стомана“ и „Топлофикация“.

След кратката фраза „Показно убийство“, с която лидерът на ВМРО коментира ситуацията, патриотите, от чиято квота Димов беше министър, замълчаха. Днес те трябва да представят на премиера Бойко Борисов поне две кандидатури за поста. Без да е потвърдено официално, се очаква едната да е на Емил Димитров-Ревизоро, бивш шеф на митниците и депутат в момента от гражданската квота на ВМРО. Другото налагано в медиите име за поста на министър в еководството е това на съпредседателя на парламентарната група Обединени патриоти Искрен Веселинов.

До момента и самият премиер не е коментирал темата с оставката на Нено Димов след като го освободи от поста му.

✓ Президентът ще участва в тържествата по повод 142 години от Освобождението на Белово

Президентът Румен Радев ще посети днес град Белово, за да вземе участие в тържествената програма по повод 142 години от Освобождението на града.

Държавният глава ще приеме почетния строй на 68-а бригада „Специални сили“, ще произнесе слово и ще присъства на тържествената заря-проверка в памет на загиналите за свободата на България.

142 години от Освобождението си от Османско владичество отбелязват днес и Пазарджик, и Нова Загора. И в двата града годишнината ще бъде отбелязана с церемонии, както и ще бъдат поднесени венци и цветя пред паметниците на участниците във национално-освободителните борби.

✓ Вицепрезидентът Илияна Йотова ще бъде гост на премиерата на книгата "Втората България"

Тази вечер в Литературен клуб „Перото“ в НДК ще се състои премиерата на книгата „Втората България“ на журналиста Милена Димитрова.

Очаква се вицепрезидентът Илияна Йотова да бъде гост на представянето на книгата, която разказва личните истории на над 50 българи, избрани или принудени да живеят извън родината.

Изданието изследва основните причини за миграцията и поставя въпроса за целенасочена активна политика със сънародниците ни зад граница, информират от БТА.

✓ Еврика! Успешни българи: Елица Станачкова

За 30-а поредна година фондация „Еврика“ предоставя стипендии на изявени ученици и студенти в областта на науката и техниката. Тази година стипендията за постижения в овладяването на аграрните науки, вкл. ветеринарните науки и горското стопанство, която е на името на акад. Дончо Костов, беше връчена на Елица Станачкова – студентка в Шуменския университет.

За какво ще ѝ послужат средствата и кое е най-важното за успеха на младите учени – чуйте в [разговора](#) с Елена Кортел.

✓ Готвят 5-годишен проект за подобряване качеството на въздуха в София

Финансово е подкрепен по Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“

В Столичната община ще бъде представен проект за подобряване качеството на атмосферния въздух за периода 2021 – 2026 г.

Бенефициент по проекта е Общината. Общата му стойност е 412 583,87 лв. Той ще се реализира с финансовата подкрепа на Кохезионния фонд на Европейския съюз и национално съфинансиране от държавния бюджет на Република България и съфинансиране от бюджета на Столичната община. Срокът за изпълнение е 23 месеца.

Основната цел на финансирането е да се разработи нова програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух на територията на Столичната община за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми за качеството на атмосферния въздух.

✓ България пое нов дълг от 200 милиона лева

За първи път е постигната отрицателна доходност по 5-годишни облигации

Министерството на финансите пое нов дълг за 200 милиона лева чрез емисия от 5-годишни облигации. Среднопретеглената доходност е минус 0,11 на сто. За първи път се постига отрицателна доходност при 5-годишни облигации.

Това е много благоприятно за държавата, като експертите не изключват скоро да има още дългови емисии, с които да се рефинансират стари задължения.

Това е първата дългова емисия за годината, която обикновено се счита и за тестова за пазара.

В бюджета е записано, че новият дълг за годината може да достигне 2 милиарда и 200 милиона лева, като не е изключено и излизане на външните пазари.

Бюджет 2020 е планиран с балансирано салдо, но прогнозните данни за 2019-а са хазната да е на минус от повече от един милиард и 100 милиона лева.

✓ Фонд „Земеделие“ ще реже субсидии за запалени стърнища

Фонд „Земеделие“ ще включи в черен списък площите, опожарени преди кампанията по заявяване на субсидии за тази година. Субсидиите за стопаните, които си позволяват да палят стърнища, ще бъдат намалявани.

Паленето на стърнища продължава въпреки санкциите, които фонд „Земеделие“ налага. Ето защо от фонда предупреждават стопаните, че ще им бъдат налагани глоби за палене на земеделски площи, независимо от факта, че още не е започнала кампания 2020.

Субсидиите за парцелите, които се опожаряват преди подаването на заявления по схемите за директните плащания, ще бъдат намалявани. Тези площи ще носят предварителна тежест за налагане на глоби още при тяхното очертаване, когато кампанията започне.

Екипи от техническия инспекторат ще проверяват на място всички сигнали за запалени стърнища.

Миналата година са направени извънредни проверки по 115 сигнали за горящи земеделски площи в страната. Най-често палешите са в областите Русе, Разград, Плевен, Монтана и Хасково.

Незаконни практики са установени при 244 кандидати по схемите и мерките за директни плащания. Засегнати са 421 земеделски парцела, като опожарената площ е над 20 хиляди декара.

Опожарените земеделски площи се считат за неподходящи за субсидиране за съответната година и се водят като наддекларирани, уточняват от фонд „Земеделие“.

✓ ЕП ще обсъди днес кризата в Близкия изток

Кризата в Близкия изток ще бъде дискутирана в Европейския парламент. Във втория ден от пленарната сесия в Страсбург евродепутатите ще изслушат върховния представител на Европейския съюз Жозеп Борел.

Европа следи със загриженост случващото се в Ирак и Иран, като евродепутатите ще се съберат за първи път след ескалацията на напрежението между Вашингтон и Техеран и нанасянето на въздушни удари по военни бази в Ирак.

Вчера първата пленарна сесия на Европарламента за годината започна с минута мълчание в памет на жертвите от катастрофата на украински самолет в Техеран.

След извънредната среща на външните министри от страните – членки миналата седмица, върховният представител Жозеп Борел ще докладва и в Страсбург. Борел беше категоричен, че Европейският съюз трябва да обсъди кризата в състав от 28 държави, макар и Великобритания да го напуска в края на месеца.

Брекзит също ще бъде сред водещите теми, като евродепутатите ще обсъдят спазването на правата на европейските граждани след развода с Брюксел.

Дарик

✓ Инспекцията по труда с проверки за недеklarирания труд през новата година

Контрол, насочен към превенция на недеklarирания труд и интензивни проверки в икономически дейности, идентифицирани като рискови по отношение прилагането на трудовото законодателство, са акцентите в плана за дейността на Инспекцията по труда през 2020 г. Това съобщават от пресцентъра на Главната инспекция по труда (ГИТ).

Планираните мерки гарантират засилен контрол в строителството и в селското стопанство, които са идентифицирани като рискови както по отношение на недеklarирания труд, така и при спазване на разпоредбите за осигуряване на здраве и безопасност при работа, се посочва в съобщението.

За поредна година активно ще бъдат проверявани и обектите със сезонен характер в хотелиерството и ресторантьорството, които традиционно са сред най-сериозните нарушители по отношение на осъществяването на трудовите правоотношения - по възникването им, по работното време, почивките и отпуските, по заплащането на труда.

През 2020 г. е планирана и мярка за контрол по спазване на трудовото законодателство в икономическа дейност "Техническо обслужване и ремонт на автомобили". Според различни изследвания дейността е една от високорисковите по отношение на сивата икономика като цяло и в частност на недеklarирания труд, както и при осигуряването на здраве и безопасност при работа.

Инспекторите по труда ще следят с особено внимание за законосъобразното възникване на трудовите правоотношения, изплащане на възнагражденията и разпределението на работното време в микро-, малките и средните предприятия.

С цел по-ефективна защита на живота и здравето на работещите са планирани мерки за засилен контрол в предприятия с рискови производства и дейности, както и обекти на контрол, оказали влияние върху нивата на трудовия травматизъм за 2019 г. При проверките в тях акцентът е върху осигуряването на безопасни условия на труд.

Традиционно сред приоритетите в дейността на Агенцията през 2020 г. е контролът, свързан с трудовата миграция и трудовата мобилност на работната сила, допълват от ГИТ.

Освен в зимните и летните курорти, през 2020 г. са планирани кампании, в лечебните заведения, в предприятия, осъществяващи охранителна дейност и предоставящи услуги в сферата на почистването на сгради. Акцентът при тях ще бъде върху законосъобразното осъществяване на трудовите правоотношения. В тези дейности са идентифицирани проблеми при спазването на законодателните изисквания, свързани със сключването на трудови договори, с разпределението на работното време и почивките, със заплащането на труда и др, се посочва в съобщението.

Инспекцията ще организира и координира за България провеждането на общоевропейска кампанията, насочена към превенция на недеklarирания труд. Тя се организира от Европейската платформа за справяне с недеklarирания труд и ще се проведе във всички страни от ЕС в периода март - юни 2020 г.

В. Стандарт

✓ 185 кораба на ден ще минават през канал „Истанбул“

Целта на проекта за строителството на канала „Истанбул“ е да обезпечи сигурността на корабоплаването, защитата на населението и околната среда. Това заяви министърът на транспорта и инфраструктурата на Турция Джихит Турхан за Анадолската агенция.

Той обърна внимание на увеличавения обем на превозваните през Босфора стоки.

Броят на преминаващите през Босфора кораби за 15 г. е намалял с 25 %, а в същото време обемът на товарите се е увеличил с 53%, отбелязва министърът.

Според него, пропускателната способност на канал „Истанбул“ ще бъде 185 кораба за денонощие, докато през Босфора могат да преминават едва 118 – 125 кораба на ден.

Целта на Турция е да създаде изкуствен воден канал – алтернатива на Босфора. „Пропускателната му способност ще бъде почти три пъти по-голяма от тази на Босфора“, заяви Турхан.

Според оценката на правителството, доходите от експлоатацията на бъдещия канал „Истанбул“ първоначално ще достигнат почти 1 млрд. долара годишно.

Максималната пропускателна способност на канала ще бъде 68 000 кораба. При преминаването на 50 000 съда годишно през него постъпленията в турския бюджет се очаква да достигнат 5 млрд. долара.